

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1562 usque ad annum 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011860X

§. 50. Doctrinæ capita præprimis a Lotharingio explicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66641](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66641)

Sæc. XVI.
A.C. 1562.

Decembris Lotharingius Cardinals nondum auditis aliarum Nationum tribus, eorumque sententiis, ipse in Congregatione post prandium habita opinionem suam exponebat, ac non sine magna eloquentia duabus omnino horis perorabat, plurimum tamen ultramontanis opinionibus, præcipue circa ea, quæ Papæ potestatem concernunt, insistebat. (*)

§. L.

Doctrinæ capita præprimis a Lotharingio explicata.

Itaque

(*) Mirum, quod Continuator communem Ecclesiae sententiam (excepta unica Natione) semper nonnisi Ultramontanam opinionem nominare audeat, magis autem mirum est, quod Ultramontani per tot sæcula nullo Principum edicto, vel mandato, aut metu adacti sponte tanquam veram universalis Ecclesiae sententiam adoptarint, unice veritatis rationum pondere stinulati: econtra ut recentis sententia Ultramontanæ opposita, & Basileensibus schismaticis inventa nonnihil invalesceret, necesse fuerit, ut edita Regis Cleri, Senatum &c. promulgarentur, iisque hujus sententiæ usus præciperetur, simulque intellectui, ac voluntati quodammodo via inferretur.

Itaque Cardinalis præprimis ita disserbat: (*) „Nihil expendi potest a Sæc. XVI.
 „Patribus Christianæ Religioni convenientius, quam Ordinis Sacramen- A.C. 1562.
 „tum; frustra enim laborarent in de-
 „cretis circa Sacraenta, ubi adhuc
 „dubitari posset, quis esset legitimus
 illorum

Pallav. c. 6.
 num. 2.

(*) Quoniam vero Continuator suppresserat ultramontanas istas opiniones, quibus Cardinalem nimio Zelo instituisse accusat, ex ipso Psalmæo, quem ille allegat, eas recensere lubet, ut Lector Catholicus ex illis colligere valeat, an hæ sententiæ mere ultramontanæ, & non potius Catholicæ sint, proin oppositæ errorem sapiant: *circa Canones Laetharingiæ*, inquit Psalmæus, *maxime, & eloquentissime, & prudentissime dixit de potestate Episcoporum, quæ a Deo, ut totus ordo sacer, est instituta; primatum Petri etiam confirmavit indubitatis Scripturæ testimoniis, per quem & ejus Successores vocati sunt Episcopi, in partem follicitudinis, nec unquam visum, quod per Romanum Pontificem Episcopi eligerentur, sive instituerentur, aut provide rentur de Ecclesiis, sine explicita ejus voluntate, vel implicita, cuius Primatum magis augere, stabilire, & confirmare debemus, quanto magis ad unitatem servandam, & stabiliendam omnes nostri conatus tendere debent, & quanto adversarii expugnare mitantur, ut totum postea ordinem Ecclesiasticum confundant.*

Sæc. XVI.

A.C. 1562.

„illorum minister. Ast cavendum p.
 „mo loco, ne fur, aut latro intraret in
 „ovile Christi, qua de causa tot in Ec-
 „clesia perturbationes cernuntur:
 „Postea præprimis doctrinæ capita di-
 „scutere incipiebat, atque in iis impro-
 „babat primum caput, quo dicenatur,
 „in omni lege Sacerdotes cum Sacrifi-
 „ciis fuisse conjunctos, cum de eo hand
 „plene constaret, quandoquidem in lege
 „naturæ cuncti primo geniti Sacerdotes
 „erant: observabat pariter latinam vocem
 „ibidem positam, *Servator*, esse quidem
 „latinitatis puritate elegantem, sed mi-
 „nus significantem, quam par esset, nec
 „usurpatam ab antiquis Patribus in
 „sensu *Salvatoris*: censuit præterea, in
 „tertio capite, ubi agebatur de rebus
 „Ordinis Sacramento necessariis, no-
 „minandas non esse materiam, & for-
 „mam, non quidem perinde acsi ha-
 „non adessent in hoc Sacramento, sed
 „quia hujus Sacramenti materia facile
 „decerni non possit: optabat tamen ex
 „altera parte, ut fieret mentio de ma-
 „nuum impositione, utpote in veteri
 „testamento, & in novo frequen-
 „tius commemorata. In quibus om-
 „nibus adhuc ejus sententia Patribus
 „plaçuit, quamquam in postrema
 „parte, ne definiretur, impositionem
 „manuum esse partem Sacramenti, se-
 lecta

lecta sint vocabula magis universalia Sæcul. XVI.
vocum, & signorum, quæ veluti partes

A.C. 1562.

Sacramentum componentes essent necessariæ ad sacram Ordinationem, non tamen silentio præterita manuum impositione, quinimo allegabantur in Decreto verba D. Pauli ad Timotheum: *admoneo, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum.*

Lotharingius ad præcipuam quæstionem accedens, ex opportunitate eorum, quæ habebantur in capite quinto, dixit, quod placeret sibi aperta rei declaratio, ut ambiguitas omnis tum Catholicis, tum hæreticis auferretur de Concilii sententia: „non quidem prosequebatur Cardinalis, mihi probabantur voces hæc: *ex Jure divino;* ut pote quæ caussam multis contentionebus, in Ecclesia darent, nec Controversiæ subjicitur, potestatem Ordinis in Episcopis esse proxime a Deo, cum ex Sacris literis, dum ordo confertur, hæc verba adhibeantur. Accipite Spiritum Sanctum, qui tamen nonnisi a Deo dari potest: simul potestas jurisdictionis in universam Ecclesiam provenit a Deo: etenim Ecclesia nullam habet, ne regatur a Romano Pontifice, & ab Episcopis, efficiendi potestatem, neque jus constituendi sibi Aristocratiam, aut Democratiam; „sed

Sæcul. XVI. „sed regi necesse est Monarchiam a Po-
A.C. 1562. „tifice univerfali, & ab Episcopis re-
„culiaribus: id autem originem duci
„proxime ab ipso Deo: præterea in
„quovis Episcopo ea pars jurisdictionis,
„quæ naturam excedit, originem Deo
„trahit absque ullo interposito, cum id
„quod supra naturam est, effici non
„possit ab hominibus, cuiusmodi
„est jurisdictionis absolvendi a peccatis,
„sed non propterea inferri potest, potest
„tem Episcoporum Pontificiæ esse æqua-
„lem, nec ex eo, quod Episcoporum juris-
„dictio descendat proxime a Deo, aliquid
„in Ecclesia detrahitur Pontificis au-
„ritati, prout olim observabat in suo
„volumine Polus Cardinalis: soli nam
„que Pontifici datum est eam exercere
„in quocunque alio, quatenus omnes
„ad ministerium vocandi, assumendi,
„deponendi, & mittendi potestatem ha-
„bet, ita, ut nullus Episcopus assu-
„tur, ac mittatur a Deo, nisi per ipsum
„summum Pontificem, idque ab eodem
„Polo idoneis exemplis illic illustratum
„apparet, idcirco, quoties dicebatur,
„in remotis Provinciis quempiam ad
„Episcopatum assumi a Metropolitano,
„semper intelligendum fuit, id fieri
„aut ex Apostolorum Constitutione, aut
„ex Decreto legitimæ Synodi, aut ex
„summorum Pontificum privilegio, adeo
„ut

Sæcul. XVI.
A.C. 1562.

„ut adfuerit, vel expressa, vel tacita
 „Romanæ Sedis auctoritas: aliter enim
 „ratio summi Capitis destrueretur: id
 „quoque conspicitur in cunctis Episco-
 „pis, præter Apostolos, qui a Christo
 „per se, seu *immediate* electi fuerunt: quod
 „autem objectatur ex Divi Pauli Apo-
 „stoli verbis: *ego nec ab homine, nec per*
 „*hominem*, id conductit potius ad rem a
 „me propositam magis comprobandum;
 „siquidem dum Sanctus Paulus refert
 „quasi suum *peculiare* privilegium, *nec*
 „*per hominem*, insinuat reliquos omnes
 „vocari per interpositum hominem, hoc
 „est, per summum Pontificem: quare
 „a Deo utique jurisdictione provenit, sed
 „eam Papa exercet in subjecta materia,
 „quam aliis destinat, ita, ut eam au-
 „ferre possit, aut minuere: quod vero
 „hujusmodi potestas ab Ordine non o-
 „riatur, liquido patet, cum Sede va-
 „cante ab Ecclesiasticorum Collegio po-
 „testas exerceatur, & anathemata vi-
 „brentur, eoquod alias, si verum
 „id esset, hæc potestas in Vica-
 „rium, qui Sacris Episcopi ordinibus
 „initiatus non est, transferri non posset,
 „nec licitum esset ab Episcopo ad Ar-
 „chiepiscopum provocare, cum gradus,
 „& prærogativa Archiepiscoporum hu-
 „mani juris mere sit: hanc igitur juris-
 „dictionem plene penes Pontificem esse
 „constat,

Sæc. XVI.
A.C. 1562.

„constat, cui liberum est eam modernum,
„dummodo id præstet ex Apostoli eli-
„to, in ædificationem, non in destruc-
„nem: hujusmodi tamen disputationes
„quippe infinitæ, potius prætermi-
„tendæ sunt, solumque declarandum
„id, quod ad verorum Ecclesiæ Min-
„istrorum institutionem attinet.“

§. LI.

*Continuata hujus Cardinalis oratio
circa Canones.*

Pallav. l. 19. Examinatis doctrinæ decretis Lotha-
c. 6. n. 4. ringius ad Canones transfibat, hac
Psal. p. 34¹. exponens: „haud probantur mihi in
„sesto Canone voces tunc apposita,
„Sacer Principatus, cum potius rete-
„nenda duntaxat esset vox illa Hi-
„rarchia, quæ, tametsi idem valeat, mo-
„destius tamen sonat, & prius in græcie
„a S. Dionysio adhibita, ac postea ab
„Ecclesia latina usurpata est.“ His
nonis formam proposuit, de qua prius
privatum sermonem habuerat cum Le-
gatis: *Anathema, si quis dixerit, Eu-*
scopos non fuisse a Christo institutos in E-
cclisia, aut ex sacra Ordinatione Presby-
teris majores non esse.

Præter brevem hunc Canonem duos
expendendos protulit ampliores; qui-
bus una ex parte definiretur tanquam
a Deo

